

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Průzkumy, které uskutečnilo Ministerstvem financí ČR, ale i závěry Světové banky ukázaly na vysokou zadluženost našich domácností a zároveň potřebu zvýšit úroveň finančního vzdělávání. Finanční gramotnost bude v tomto smyslu účinným nástrojem prevence opakování minulých chyb.

Kromě dopadů na ekonomiku a politiku státu s sebou zadlužení přináší sociální rizika. Předlužení jedinci se snadno ocitají pod hranicí chudoby a nepříznivá finanční situace je může dovést až k vyčlenění na okraj společnosti.

Každý jedinec je odpovědný za své rozhodování a jednání. To, že si někdo vezme půjčku, je jeho vlastní dobrovolné rozhodnutí. Každý by měl nést případné následky. Je nesmírně důležité, aby každý před tím, než uzavře jakoukoliv smlouvu či se rozhodne investovat peníze do nějaké věci, racionálně uvažoval nad důsledky tohoto kroku. Potřebuji toto zboží? Mohu si ho dovolit? Co když přijdu za měsíc o práci? Mám dostatek finančních rezerv? Rozumím tomu, co podepisuji?

DEFINICE FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

Finanční gramotnost je již součástí nového RVP ZV, konkrétně ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávací obor Výchova k občanství – Člověk, stát a hospodářství.

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje tři složky: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou.

Peněžní gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).

Cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

Rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované: správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění) a správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

FINANČNÍ GRAMOTNOST DO ŠKOL

O projektu

Projekt Finanční gramotnost do škol je koncipován jako ucelený nástroj pro učitele základních a středních škol, ale i jako pomůcka pro rodiče a žáky, kteří se v tomto tématu chtějí zorientovat a účinně jej využívat.

Portál je NEZÁVISLÝ a není zde dovoleno propagovat konkrétní finanční produkty či služby.

Portál je provozován obecně prospěšnou společností yourchance o.p.s. a primárně není vytvořen za účelem zisku.

Všechny materiály vytvořené v rámci projektu jsou ZDARMA!

Smysl a cíle projektu

- zatraktivnit výuku finanční gramotnosti na ZŠ a SŠ
- postavit výukové materiály na prakticky využitelných informacích a zkušenostech
- poskytnout ucelené informace k tématu finanční gramotnosti v takové formě, která bude snadno využitelná při výuce na ZŠ a SŠ
- vytvořit a poskytnout zajímavé pomůcky podporující interaktivní přístup k výuce
- umožnit sdílení zkušeností odborníků z praxe
- podílet se na prevenci předlužení rodin v ČR

Jak projekt funguje

- Využívejte volně, co je uveřejněno ve veřejné sekci
- Přihlaste se k odběru newsletteru
- Účastněte se webinářů a online přednášek
- Účastněte se pracovních setkání a konferencí
- Zapojte se aktivně – sdílejte příklady dobré praxe

PŘÍKLADY Z PRAXE

Předlužování a neodpovědné hospodaření projekt finanční gramotnosti realizovaný v rámci činnosti DDM Chomutov

Hlavním cílem projektu je zvýšit a upevnit finanční gramotnost žáků 7. a 8. tříd základních škol v okrese Chomutov, a to zejména rozpoznávání rizik pramenících z neuváženého zadlužování. Je v zájmu celé společnosti, aby občané byli finančně gramotní a dokázali spolu dobře vycházet.

Projektu se zúčastnilo 130 žáků 7. – 8. tříd ze ZŠ Kadaňská, ZŠ Hornická, ZŠ Heyrovského a ZŠ Školní v Chomutově.

Žáci dostali za úkol sestavit rodinný rozpočet. Za tím účelem navštěvovali čtyři stanoviště, kde získávali informace, na jejichž základě mohli rozpočet spočítat.

První stanoviště bylo o běžných rodinných výdajích a příjmech. Výdaje jsou na různě barevných papírkách (některé jsou nezbytné, jiné je možné oželet).

Rodina, pro kterou žáci počítali rozpočet, měla předem určený modelový počet rodinných účastníků. Na základě těchto informací navštívili žáci druhé stanoviště – „Úřad práce“, kde si spočítali, zdali mají nárok na přídatky na děti.

Po spočtení výdajů žáci věděli, kolik peněz jim zbývá a mohli začít utrácet. Utrácet z rodinných úspor mohli na třetím a čtvrtém stanovišti. Na třetím si kupovali dovolenou a na čtvrtém kupovali auto. Při nakupování auta pak měli za úkol ještě spočítat splátky na leasing, který by jejich rodina byla schopná splácet.

Tento projekt by nemohl být uskutečněn bez finanční pomoci magistrátu města Chomutova. Poděkování patří také místním firmám a organizacím: CK Firotour, Auto Opel, Auto Renault, ÚP Chomutov; a dětem ze zájmového útvaru Partička, který tento celý projekt připravil.